

Sygn. akt VI Gz 247/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki / spr. /

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Barbara Dziopak

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w Ś.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 7 lipca 2015 r., sygn. akt V GC 1100/15 postanawia:

I. **o d d a l i ć** zażalenie,

II. **z a s ą d z i ć** od powoda (...) Spółki z o.o. w Ś. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę **150 zł** / sto pięćdziesiąt zł / tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Rzeszowie stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Gdyni VI Wydziałowi Gospodarczemu.

Uzasadniając to orzeczenie Sąd stwierdził, że w dniu 7 maja 2015 r. powód (...) sp. z o.o. w Ś. złożył pozew o zapłatę przeciwko pozwanemu (...) S.A. w S. wywodząc swoje roszczenie z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. W dniu 21 maja 2015 r. referendarz sądowy wydał przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od powyższego nakazu pozwany podniósł m.in. zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Rzeszowie. Stwierdził, że powód błędnie wskazał na własną siedzibę jako przesłankę wytoczenia powództwa przed sądem w Rzeszowie, albowiem przedmiotowe roszczenie nie wynika z umowy, lecz z ustawy, zaś stron sporu nie łączy żaden stosunek umowny. Dalej pozwany podniósł, iż nabycie wierzytelności odszkodowawczej nie przyznaje powodowi statusu poszkodowanego.

Dokonując oceny zasadności podnoszonych przez strony argumentów dotyczących tej kwestii Sąd Rejonowy zauważył, że powód dochodzi w sprawie roszczenia wynikającego z umowy ubezpieczenia obowiązkowego kierowców OC. Wierzytelność tę nabył w drodze przelewu od poszkodowanego.

Zgodnie z art. 20 ust. 1. ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć bądź według przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Oznacza to, że w sprawach z powództwa wynikającego z umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o właściwości miejscowej decyduje miejsce zamieszkania albo siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Zawarcie umowy przelewu wierzytelności nie prowadzi jednak do zmiany sytuacji prawnej cesjonariusza. Przelew wierzytelności na rzecz powoda nie jest bowiem podstawą dochodzonego roszczenia. Z chwilą cesji następuje jedynie skutek w postaci nabycia przez następcę prawnego cedenta przysługującej mu wierzytelności. Zmienia się zatem jedynie osoba wierzyciela, nie ulega zaś zmianie charakter roszczenia o zapłatę wobec dłużnika. Stron sporu nie łączy żaden stosunek umowny. Powód jako nabywca wierzytelności poszkodowanego w zdarzeniu ubezpieczeniowym jest jedynie beneficjentem świadczenia, wynikającego z umowy łączącej sprawcę szkody (ubezpieczającego) z ubezpieczycielem.

Powód wskazał, iż w związku z przejściem wierzytelności w oparciu o umowę cesji o właściwości tut. Sądu decyduje miejsce jego siedziby, tj. Ś..

Rozpatrując zarzut niewłaściwości Sąd ogranicza się jedynie do zbadania zasadności podniesionego przez pozwanego zarzutu.

Zdaniem Sądy Rejonowego w niniejszej sprawie nie zachodzą wymienione przesłanki właściwości miejscowej sądu ze względu na miejsce zamieszkania poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, a zatem uzasadniona jest ogólna właściwość miejscowa sądu według art. 30 kpc.

Zgodnie z art. 30 kpc powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi nie będącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby, co oznacza że właściwym do rozpoznania sprawy jest Sąd Rejonowy w Gdyni Wydział Gospodarczy.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód, który zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 20 w/w ustawy poprzez stwierdzenie swej niewłaściwości i przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w Gdyni, pomimo że zgodnie z tym przepisem powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego.

Wskazując na powyższą podstawę zaskarżenia powód domagał się uchylenia postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie do dalszego prowadzenia. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Pozwany w odpowiedzi na zażalenie wniósł o jego oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I Instancji w sposób prawidłowy dokonał oceny podniesionego przez pozwanego zarzutu niewłaściwości miejscowej sądu. Sąd Okręgowy w całości podziela zaprezentowane przez Sąd Rejonowy stanowisko i przyjmuje je za własne.

Jednakże, wobec wątpliwości zaistniałych po stronie powoda, ponownie przypomnieć należy, iż stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń

obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć bądź według przepisów o właściwości ogólnej , bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Przepis ten stanowi uregulowanie szczególne (lex specialis) w zakresie właściwości miejscowej sądów dla powództw wynikających z umowy ubezpieczenia obowiązkowego. Interpretacja ta ma zasadnicze znaczenie dla podjęcia oceny zarzutów zażalenia.

W sprawach z powództwa wynikającego z ubezpieczenia obowiązkowego, o właściwości miejscowej decyduje miejsce zamieszkania (albo siedziby) poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Zawarcie umowy przelewu wierzytelności nie prowadzi do zmiany sytuacji prawnej cesjonariusza. Przelew wierzytelności na rzecz powoda nie jest bowiem podstawą dochodzonego roszczenia. Z chwilą cesji następuje tylko skutek w postaci nabycia przez następcę prawnego cedenta przysługującej wcześniej cedentowi wierzytelności wobec jego dłużnika. Zmienia się zatem jedynie osoba wierzyciela, nie ulega zaś zmianie charakter jej roszczenia o zapłatę wobec dłużnika (vide poglądy wyrażone w postanowieniach SN z dnia 21.04.2005r. sygn. III CZP 17/05 i z dnia 16.11.2012r. sygn. akt III CZP 69/12).

Odnosząc się do w/w postanowień, wskazać należy, iż wskazują one , że nabywca wierzytelności, czy to drodze sukcesji uniwersalnej, czy syngularnej, może skutecznie powołać się na właściwość przemienną z art. 20 cyt. ustawy czy art. 35 kpc właśnie dlatego, że właściwość ta została ustalona według kryterium przedmiotowego, a nie podmiotowego. Innymi słowy skoro przedmiotem roszczenia nabytego przez następcę prawnego jest nadal roszczenie odszkodowawcze, to nabywca takiego roszczenia może powołać się na art. 20 czy 35 kpc, ale według właściwości sądu miejsca zamieszkania (siedziby) poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, a nie nabywcy wierzytelności. Analiza stanów faktycznych w/w orzeczeń SN – zdaniem Sądu Okręgowego - wbrew stanowisku wyrażanemu przez skarżącego, nie pozwala na postawienie tezy, iż poszkodowanym w wyniku cesji staje się nabywca wierzytelność.

Nabywca może bowiem jedynie powołać się na siedzibę poszkodowanego wnosząc sprawę do sądu lub miejsce zdarzenia , co w niniejszym stanie faktycznym nie miało miejsca.

W tym stanie rzeczy, stwierdzając bezzasadność zarzutów podniesionych w zażaleniu, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc orzekł jak w postanowieniu.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

1. (...)

(...)